

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vladimíra Fučíka a soudců JUDr. Pavla Vlacha a JUDr. Elišky Mrázkové v právní věci

žalobce:

██████ M ██████ F ██████ narozený dne ██████
bytem ██████

zastoupený advokátem doc. JUDr. Tomášem Gřivnou, Ph. D.
sídlem Revoluční 1044/23, Praha 1

proti

žalované:

Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti

sídlem Vyšehradská 16, Praha 2

jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových

sídlem Rašínovo nábřeží 42, Praha 2

o zadostiučinění nemajetkové újmy,

k odvolání žalobce a žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 4. 10. 2018,
č. j. 15 C 209/2017-360,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve vyhovujícím výroku o omluvě II., zamítavém výroku o zaplacení částky 320 000 Kč s příslušenstvím IV. a ve výroku o nákladech řízení V. **potvrzuje.**

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jan Hlavatý.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované zaplatit žalobci částku 43 200 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % p. a. od 21. 9. 2017 do zaplacení, to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok I.), uložil žalované „zajistit doručení“ dopisu opatřeného podpisem ministra spravedlnosti, popřípadě vedoucího odboru odškodňování, k rukám žalobce ve znění: Omluva [redacted] M [redacted] F [redacted] za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným trestním stíháním. Česká republika, Ministerstvo spravedlnosti se omlouvá [redacted] M [redacted] F [redacted] narozenému dne 9. 9. 1978, advokátovi, neboť v trestním řízení vedeném nejprve u Policie České republiky, Obvodního ředitelství Policie Praha 1, Služba kriminální policie a vyšetřování, Odbor obecné kriminality 1. oddělení pod sp. zn. [redacted] posléze u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. [redacted] a následně u Městského soudu v Praze pod sp. zn. [redacted] došlo vůči jeho osobě dne 20. 11. 2012 k vydání nezákonného rozhodnutí o zahájení trestního stíhání, v důsledku čehož mu vznikla nemajetková újma, a to rovněž do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok II.), zamítl žalobu, pokud se jí žalobce domáhal poskytnutí omluvy obsahující ještě povinnost doručit tuto omluvu České advokátní komoře, a současně konstatování, že „došlo-li“ k nesprávnému úřednímu postupu spočívajícímu v nepřiměřené délce řízení vůči jeho osobě (výrok III.), zamítl žalobu, pokud se jí žalobce domáhal zaplacení částky 320 000 Kč s příslušenstvím (výrok IV.), a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok V.).
2. Soud prvního stupně tak rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal na žalované zadostiučinění za nemajetkovou újmu, jež mu měla vzniknout v jeho osobnostní sféře v důsledku trestního stíhání jeho osoby jako obviněného (obžalovaného), zahájeného usnesením policejního orgánu ze dne 20. 11. 2012, a posléze vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. [redacted] jehož rozsudkem ze dne 10. 3. 2016, který nabyl právní moci dne 22. 9. 2016 ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 22. 9. 2016, sp. zn. [redacted] [redacted] byl zproštěn na něj podané obžaloby podle § 226 písm. c) tr. řádu. Žalobce žádal z tohoto titulu odškodnění zaplacením částky 400 000 Kč a současně shora formulovanou omluvou, kterou by žalovaná měla zaslat jednak jemu, jednak České advokátní komoře, jejímž je a v době vedení trestního stíhání byl jako advokát členem.
3. Napadený rozsudek je v pořadí druhým rozsudkem, kterým soud prvního stupně o věci rozhodl poté, co byl jeho předchozí rozsudek ze dne 8. 12. 2017, č. j. 15 C 209/2017-272, zčásti změněn a potvrzen (co do nároku na odškodnění za tvrzenou nepřiměřenou délku trestního stíhání) a zčásti zrušen (právě co do rozhodnutí o nároku shora) rozsudkem Městského soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. 13 Co 86/2018, a věc mu byla v uvedeném rozsahu vrácena k dalšímu řízení. Pro ně odvolací soud zavázal soud prvního stupně právním názorem, podle nějž je nutno újmu vzniklou trestním stíháním nejen tvrdit, ale i prokázat, a dále že pro případ jejího prokázání je požadována omluva „kompenzačním prostředkem první volby“, jež musí být dán vždy, je-li požadován, a jehož poskytnutí není bez významu pro následující úvahy o poskytnutí zadostiučinění v penězích, resp. určení jeho výše.
4. Soud prvního stupně vyšel v dalším řízení předně ze zjištění odpovídajících žalobou tvrzenému (a mezi účastníky nespornému) průběhu žalobcova trestního stíhání, na něž odvolací soud pro stručnost svého rozhodnutí odkazuje. Dále vyšel z toho, že žalobce uplatnil posléze zažalovaný nárok u žalované, a že mu žalovaná po podání žaloby plnila částkou 36 800 Kč. Žalobce vzal žalobu co do této částky zpět, a soud prvního stupně řízení o žalobě v tomto rozsahu zastavil již svým předchozím, a potud odvoláním nedotčeným rozsudkem. Ohledně okolností žalobcova trestního stíhání a následků, jež mu přineslo, soud prvního stupně zjistil, že žalobce byl stíhán pro zločin omezování osobní svobody podle § 171 odst. 1, 3 písm. d) tr. zákoníku, spáchaný ve formě spolupachatelství, za což mu hrozil trest odnětí svobody na dvě léta až osm let. V době zahájení

Shodu s prvopisem potvrzuje Jan Hlavatý.

trestního stíhání byl žalobce mladý začínající advokát se čtyřletou advokátní praxí, trestně pochopitelně plně zachovalý, jemuž v případě odsouzení hrozilo vyloučení z advokátní komory, protože by přišel o práci. Bezmála čtyřleté trestní stíhání bylo pro žalobce psychicky náročné, vnímal je jako martyrium, a to i přesto, že byl ze své profese zvyklý chodit k soudu a na policii. Žalobce měl v době trestního stíhání konflikty v rodině, s manželkou chtěli mít děti, početí se však nedařilo, a to ani cestou asistované reprodukce, k otěhotnění pak došlo až po skončení trestního stíhání a odpadnutí psychické zátěže, kterou bylo manželství poznamenáno. Zahájení trestního stíhání přineslo žalobci zásadní negativní změny v profesní sféře, kdy byl nucen se dohodnout se svými partnery o ukončení spolupráce ve společné pražské advokátní kanceláři, a přemístit výkon advokacie do [REDAKCE] Musel rovněž absolvovat řízení před „předsednictvem“ advokátní komory. V době před zahájením trestního stíhání žalobce víceméně neměl žádné pravidelné koničky, čas dělil mezi práci a manželku, v obou těchto směrech byl trestním stíháním významně poznamenán. Trpěl bolestmi hlavy, nespavostí, častými nenadálými změnami nálad, nechutenstvím, celkovou apatií, silnými pocity beznaděje. Dvakrát proto navštívil psychiatra, dostal uklidňující léky. Trestní stíhání tak bylo pro žalobce několikaletou extrémní psychickou zátěží, spojenou s obavami jak o svoji profesní budoucnost, tak budoucnost rodiny, a to mj. i ekonomickou. Tyto obavy v něm byly prohlubovány nenadálými procesními zvraty řízení, kdy po podání první obžaloby bylo rozhodnuto o vrácení věci až do přípravného řízení, následně byla obžaloba podána znovu.

5. Uvedené soud prvního stupně právně posoudil podle ustanovení §§ 1, 5 písm. a), 7 odst. 1, 8 odst. 1 a 31a zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, v platném znění (dále i jen „OdpŠk“). Uzavřel, že žalobce byl z pohledu těchto ustanovení nezákonně trestně stíhán, že mu v důsledku trestního stíhání vznikla nemajetková újma, a že tuto újmu je zejm. vzhledem k následkům způsobeným trestním stíháním v jeho osobnostní sféře namísto odškodnit v penězích, k čemuž ostatně žalovaná dobrovolně přistoupila, jakkoliv jen zaplacením částky 36 800 Kč. Povaze a charakteru vzniklé újmy však podle soudu prvního stupně odpovídá odškodnění částkou 80 000 Kč. V případech žalobcem předloženého „srovnávacího materiálu“, představovaného rozhodnutími Nejvyššího soudu, se podle soudu prvního stupně jednalo o jiné trestné činy než v souzené věci, došlo k jiným zásahům do osobnostních sfér poškozených, a proto tato rozhodnutí nelze podle soudu prvního stupně na žalobcův případ „zcela dobře aplikovat“ (aniž by nicméně soud prvního stupně nabídl jakýkoliv jiný případ, s kterým věc žalobce snad srovnat lze – poznámka odvolacího soudu).
6. Proto soud prvního stupně žalobě vyhověl jednak zavázáním žalované k dání písemné omluvy k žalobcovým rukám, jednak co do částky 43 200 Kč s příslušenstvím, ve zbytku požadovaného peněžního odškodnění (320 000 Kč s příslušenstvím) žalobu zamítl, a zamítl rovněž žalobcův požadavek na dání omluvy dopisem doručeným advokátní komoře, a to již proto, že žalobce může tuto omluvu doručit komoře sám. O náhradě nákladů řízení soud prvního stupně rozhodl podle § 142 odst. 2 o. s. ř. s tím, že žalobce byl co do základu úspěšný ohledně požadavku na odškodnění nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí, a žalovaná naopak uspěla zamítnutím žaloby o odškodnění za tvrzenou nepřiměřenou délku trestního stíhání, protože je úspěch a neúspěch účastníků shodný.
7. Žalobce i žalovaná napadli rozsudek včasným a přípustným odvoláním.
8. Žalobce brojil odvoláním proti zamítavému výroku IV. a výslovně též proti výroku o nákladech řízení. S odkazem na odvolací důvody uvedené v § 205 odst. 2 písm. e) a g) o. s. ř. zpochybnil správnost a úplnost úvah soudu prvního stupně, jež ho vedly ke stanovení výše odškodnění jen částkou 80 000 Kč. Soud prvního stupně sice podle žalobce po provedení dokazování správně shledal ty poruchy v jeho osobnostní sféře, jež tvrdil, odškodnil je však neadekvátně nízkou

Shodu s prvopisem potvrzuje Jan Hlavatý.

částkou. Soud prvního stupně v tomto směru podle žalobce nepřiložil dostatečnou váhu skutečnosti, že byl ohrožen trestem odnětí svobody v sazbě až osmi let, a z nepřiléhavých důvodů nereflektoval žalobcem označené případy, jež vykazují určitou podobnost s žalobcovou trestní věcí, a v nichž Nejvyšší soud jako soud dovolací nepovažoval dostačující ani výrazně vyšší odškodnění, než jaké bylo žalobci nyní přiznáno soudem prvního stupně. Výrokem o nákladech řízení pak soud prvního stupně žalobce ve výsledku sankcionoval za procesně ekonomický přístup, pokud žaloval dva nároky se samostatným skutkovým základem společnou žalobou, a nikoliv dvěma samostatnými žalobami, v řízení o nichž by v jednom případě obdržel plné náklady řízení a ve druhém případě by naopak nečelil nákladovému nároku žalované, které podle ustálené judikatury náhrada nákladů občanského soudního řízení nepřísluší, a to byť i jen v rozsahu paušální náhrady podle vyhlášky č. 254/2015 Sb. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby odvolací soud změnil napadený rozsudek v odvoláním dotčeném zamítavém výroku o věci samé tak, že žalované uloží zaplatit dalších 320 000 Kč, a současně přiznal žalobci plné náklady řízení, vycházejí z úspěchu žalobce v řízení o nároku na odškodnění nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním, a tedy nepřihlížeje k jeho neúspěchu v rozsahu nároku na odškodnění nemajetkové újmy způsobené jeho nepřiměřenou délkou.

9. Žalovaná napadla rozsudek odvoláním ve vyhovujícím výroku II., namítajíc, že k uložení omluvy nebyl důvod, poskytla-li omluvu mající žalobou požadované parametry již v rámci svého stanoviska ze dne 9. 10. 2017, kterým ukončila předběžné projednání žalobcových nároků. Proto navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek ve výroku II. změnil a žalobu zamítl.
10. Žalobce se ve vyjádření k odvolání žalované ztotožnil s úvahou soudu prvního stupně o důvodnosti uložení povinnosti k omluvě, neboť omluva začleněná žalovanou do jejího stanoviska ze dne 9. 10. 2017 nepředstavuje v jeho případě adekvátní morální satisfakci. Stanovisko je podle žalobce neaktuální, překonané, jím v žalobě formulovaná omluva je přesnější.
11. Odvolací soud přezkoumal k odvolání obou účastníků a v jimi dotčeném rozsahu napadený rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o. s. ř.), a neshledal odvolání důvodnými.
12. Odvolací soud po přezkumu napadeného rozsudku konstatuje, že soud prvního stupně dospěl po provedeném dokazování, doplněném podle jeho závazných pokynů jakkoliv jen účastnickým výslechem žalobce a písemným prohlášením jeho manželky, ke správným skutkovým zjištěním, zahrnujícím i vznik nemajetkové újmy trestním stíháním, jimž ostatně žalovaná v odvolání ničeho nevytýká, akceptujíc výsledně dání zadostiučinění částkou 80 000 Kč. Skutkové okolnosti uváděné žalobcem v rámci jeho účastnického výslechu žalovaná nevyvracela, proto není důvodu je již z tohoto výslechu, přes jeho jinak podpůrnou povahu, nezjišťovat. Se skutkovými závěry soudu prvního stupně se tak odvolací soud jako správnými ztotožňuje a v podrobnostech na ně pro stručnost odůvodnění svého rozhodnutí odkazuje.
13. Soud prvního stupně podle názoru odvolacího soudu rovněž nepochybil, když na takto zjištěný skutkový stav věci aplikoval zákonná ustanovení, jež citoval, a podle odvolacího soudu přiléhavě reflektoval i jejich ustálený judikatorní výklad, a z něj pak zejména závěry přijaté a odůvodněné v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 122/2012 (dále i jen „R 122/2012“).
14. V něm Nejvyšší soud konstatoval, že zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, se poskytuje podle § 31a OdpŠk, jež je normou s relativně neurčitou hypotézou, která není stanovena přímo právním předpisem, a jež tak přenechává soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Soud

Shodu s prvopisem potvrzuje Jan Hlavatý.

tak při stanovení formy či výše zadostiučinění má vyjít především z povahy trestní věci, z délky trestního stíhání, a zejm. dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namístež pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat.

15. Uvedeného pravidla se soud prvního stupně držel, a vůči jím provedenému vymezení hypotézy právní normy s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem projednávané věci nemá odvolací soud žádných výtek. Žalobce jistě byl poškozen trestním stíháním, tj. v důsledku jeho zahájení a vedení mu vznikla imateriální (nehmotná) újma, za kterou je mu namístež poskytnout satisfakci. To žalovaná, jak již bylo konstatováno, ve výsledku ani nezpochybňuje.

16. Při úvaze o formě a výši této satisfakce vyšel soud prvního stupně v napadeném rozsudku předně zcela správně z toho, že požadovaná omluva je kompenzačním prostředkem první volby. Vyhověním žalobě v rozsahu omluvy ve výroku II. podle odvolacího soudu nepochybil již proto, že omluva formulovaná žalovanou ve stanovisku nesplňuje ustálené judikatorní požadavky, z nichž plyne, že obsahem projevu vstřícné vůle státu uzнат chybu by měla být omluva za *porušení práva* či práv poškozeného, k nimž trestním stíháním došlo (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 11. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3850/2014, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 37/2015, a tam citovanou další četnou judikaturu dovolacího soudu). Nic takového v omluvě formulované ve stanovisku („za vydání nezákonného rozhodnutí“) uvedeno není; vydání nezákonného rozhodnutí ostatně není důvodem pro dání zadostiučinění (tím je až vznik újmy v jeho důsledku), a proto není nutné se za ně omlouvat. Formulace omluvy navržená žalobcem v žalobě, jakkoliv v tomto ohledu stále nepostihující porušení konkrétních žalobcových práv (k tomu pro srovnání viz např. měnící výrok rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 18. 2. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3525/2014, jakkoliv později zrušeného Ústavním soudem), již alespoň hovoří o vzniku újmy a omluvu za ni, což není důvodem neakceptovat. Odvolání žalované proti výroku II. napadeného rozsudku proto není důvodné.

17. Stejně tak odvolací soud neshledal důvodným odvolání žalobce, neboť ve shodě se soudem prvního stupně považuje částku 80 000 Kč za dostatečné odškodnění, a to tím spíše vedle poskytnuté omluvy. Uvedená částka odpovídá podle názoru odvolacího soudu i dalším případům soudního odškodňování újmy způsobené nezákonným trestním stíháním, známým odvolacímu soudu z jeho činnosti (§ 121 o. s. ř.).

18. Tak např. ve věcech vedených u zdejšího soudu jako soudu odvolacího pod sp. zn. [redacted] a sp. zn. [redacted] byli z tohoto titulu odškodněni shodnou částkou **50 000 Kč** dva spoluobžalovaní, stíhání bezmála deset let (za nepřiměřenou délku stíhání však byli odškodněni samostatně) pro trestný čin poškozování věřitele podle § 256 odst. 1 písm. a), odst. 4 tr. zákona, za což jim hrozil rovněž trest odnětí svobody na dvě léta až osm let, a jimž vznikly rámcově srovnatelné osobnostní následky jako v žalobcově případě (reálné ohrožení nepodmíněným trestem odnětí svobody, k němuž nadto byli v průběhu řízení nepravomocně odsouzeni soudem prvního stupně, stres, obavy o budoucnost rodiny, přičemž v případě poškozeného ve věci [redacted] šlo o otce nezletilého syna, který mu byl rozhodnutím soudu svěřen do výhradní péče). Jde o případy analogické žalobcově situaci.

19. Ve věci vedené u zdejšího soudu jako soudu odvolacího pod sp. zn. [redacted] byl částkou **150 000 Kč** odškodněn z téhož titulu obžalovaný stíháný rovněž bezmála deset let (i on byl za nepřiměřenou délku stíhání odškodněn samostatně) pro zvláště závažný úmyslný trestný čin majetkové povahy (podvod se způsobením škody velkého rozsahu) s hrozbou trestu odnětí svobody na 10 až 15 let. I on prožil trestní stíhání v obavách o budoucnost rodiny, když byl při zahájení trestního stíhání otcem malého dítěte, odložil další plánované rodičovství, pocíťoval

Shodu s prvopisem potvrzuje Jan Hlavatý.

stres, jehož míru nemohla nezvýšit skutečnost, že mu byl soudem prvního stupně nepravomocně uložen šestiletý nepodmíněný trest odnětí svobody. Tato zvýšená nejistota trvala deset měsíců, jež uplynuly do zrušení odsuzujícího rozsudku odvolacím soudem, který věc rovněž vrátil až do přípravného řízení. Poškozený byl tři roky omezen v možnosti vycestování do zahraničí, neboť mu byl po tuto dobu odebrán cestovní pas. Trestní věc byla rozsáhle medializována („kauza investičního fondu Trend“), a to zejm. v souvislosti s vyhlášením odsuzujícího rozsudku, kdy byly obrazové a zvukové záznamy z tohoto vyhlášení odvysílány v celostátních médiích (mj. několika televizními stanicemi v hlavních zpravodajských pořadech), poškozený zde byl identifikován jak podobou, tak jménem a příjmením, a rozsudek sám byl při jeho vyhlášení odůvodněn mediálně velmi atraktivním způsobem. Vyšší odškodnění v této věci oproti věci žalobce odpovídá individuálním odlišnostem (vyšší trestní sazba, nepravomocné odsouzení, delší trestní stíhání, rozsáhlá medializace).

20. Stejného odškodnění jako žalobci, tj. částky **80 000 Kč**, se dostalo obžalovanému v trestní věci, jež byla v odškodňovacím řízení posuzována u zdejšího soudu jako soudu odvolacího pod sp. zn. [REDAKCE]. Šlo o rozsáhle medializované trestní stíhání více osob údajně tvořících tzv. „komando CEZ“. Poškozený byl po 16 měsících stíhán pro trestný čin vydírání podle § 235 odst. 1, odst. 2 písm. b), odst. 3 tr. zákona, za který mu bylo možné v případě uznání viny uložit trest odnětí svobody v sazbě od pěti do dvanácti let. Dalších 19 měsíců byl po překvalifikování stíhaných skutků viněn z trestného činu útisku podle § 237 tr. zákona, za který bylo možné uložit trest odnětí svobody v délce nejvýše 6 měsíců. O trestním stíhání poškozeného se dozvědělo velké množství lidí, ten jej rovněž prožil pln frustrace a obav, na jeho úvod byl po 32 hodin omezen na osobní svobodě zadržením, byl mu zajištěn majetek včetně např. osobního automobilu, trestní stíhání mělo negativní dopad na jeho širší sociální vazby, utrpěl dokonce posttraumatickou stresovou poruchu. To, že se jako v případě všech dalších shora zmíněných obžalovaných jednalo o bezúhonnou osobu, netřeba připomínat. Další spoluobžalovaný v této trestní věci, jehož nárok na odškodnění byl posuzován u zdejšího odvolacího soudu pod sp. zn. [REDAKCE] pak obdržel z téhož důvodu částku **50 000 Kč**.

21. Ohledně žalobcem nabízených případů posuzovaných Nejvyšším soudem odvolací soud plně sdílí hodnocení soudu prvního stupně, že se jedná o případy nesrovnatelné. Žalobce v odvolání uvozuje všechna tři jím označená rozhodnutí (sp. zn. 30 Cdo 2773/2011, 30 Cdo 716/2010 a 30 Cdo 2813/2011) slovy, že Nejvyšší soud „nepovažoval za dostačující zadostiučinění ve výši...“. To však evidentně není přiléhavé hodnocení, neboť dovolací soud ani v jednom z těchto rozhodnutí otázku výše odškodnění vůbec neposuzoval.

22. Ve věci sp. zn. 30 Cdo 2773/2011 (rozsudek ze dne 28. 2. 2012) se jednalo o odškodnění žalobce stíhaného šest let pro trestný čin obecného ohrožení z nedbalosti podle § 180 odst. 1, 2 písm. b) a odst. 3 písm. b) tr. zákona, za což mu hrozil trest odnětí svobody v sazbě jeden rok až pět let (a nikoliv dva až osm let, jak uvádí žalobce). Důvodem kasačního zásahu dovolacího soudu byla skutečnost, že soudy obou stupňů posoudily zažalovaný nárok jako požadavek na odškodnění nemajetkové újmy za nepřiměřenou délku trestního řízení, přestože žalobcem formulovaná újma zřetelně směřovala k odškodnění nedůvodného trestního stíhání. Otázku výše odškodnění dovolací soud vůbec neřešil. Následně pak bylo v této věci, vedené v prvním stupni u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. [REDAKCE] pravomocně rozhodnuto soudem prvního stupně, věc již neprošla ani odvolacím, natož dovolacím přezkumem (viz <http://infosoud.justice.cz/>).

23. K věci sp. zn. 30 Cdo 716/2010 (rozsudek ze dne 25. 1. 2012, mediálně velmi známá trestní věc [REDAKCE] V. H.) žalobce uvedl, že dovolací soud nepovažoval za dostatečné zadostiučinění ve výši 200 000 Kč, přičemž poškozený v této věci žádal odškodnit částkou 2 000 000 Kč. To je však zjevná dezinterpretace skutkových poměrů souzené věci, v níž byla částka 200 000 Kč poškozenému přiznána na odškodnění za výkon

vazby, co do věcně blíže nestrukturované částky 1 000 000 Kč byla žaloba zamítnuta z důvodu promlčení, a kasační zásah dovolacího soudu se týkal toliko částky 800 000 Kč. Jeho důvodem byly i zde procesní vady v postupu soudů obou stupňů, jež přehlédly, že žalobce uvedenou souhrnnou částkou požadoval odškodnění hned ze tří skutkově samostatných důvodů, včetně odškodnění nemajetkové újmy za následky samotného trestního stíhání. Otázku výše odškodnění za trestním stíháním způsobenou újmu dovolací soud opět vůbec neřešil, tím méně pak ve smyslu údajné nedostatečnosti soudy z tohoto titulu přiznaného odškodnění. Následně pak bylo v této věci, vedené v prvním stupni Obvodním soudem pro Prahu 2 pod sp. zn. [REDAKCE] rozhodováno jen o odškodnění za trestní stíhání v období od 27. 4. 2006 do 2. 5. 2007, za což byla žalobci přiznána částka 27 000 Kč (rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 3. 11. 2014, odvolací řízení bylo ke zpětvzetí odvolání zastaveno usnesením zdejšího soudu ze dne 14. 5. 2015, sp. zn. [REDAKCE]). Stíhání poškozeného trvalo šest let a tři měsíce, v jeho průběhu byl mj. podroben zkoumání duševního stavu, stíhání bylo vedeno pro řadu trestných činů (mj. zneužívání pravomoci veřejného činitele, podvodu a nedovoleného ozbrojování), se sazbou odnětí svobody na tři až deset let. Za zcela převážnou dobu trestního stíhání v období od 7. 3. 2001 do 26. 4. 2006 byl žalobce odškodněn za samotné trestní stíhání (roční vazba byla odškodňována samostatně) částkou 138 750 Kč, a to po dohodě účastníků, uzavřené v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. [REDAKCE] (jak je rovněž odvolacím soudu známo z jeho činnosti). Celkem tak poškozený za celé trestní stíhání obdržel za újmu jím způsobenou (tj. z titulu nezákonného rozhodnutí) částku **165 750 Kč**. Vyšší odškodnění v této věci oproti věci žalobce opět odpovídá individuálním odlišnostem (vyšší trestní sazba, masivní medializace – t. č. jedno z nejsledovanějších trestních stíhání vůbec).

24. Konečně k věci sp. zn. 30 Cdo 2813/2011 (již citované R 122/2012) žalobce uvedl, že dovolací soud nepovažoval za dostatečné zadostiučinění ve výši 150 000 Kč, přičemž poškozený v této věci žádal odškodnit částkou 300 000 Kč. I tento popis však plně neodpovídá skutečnosti, neboť důvody kasace rozsudku odvolacího soudu v části, v níž nad rámec žalovanou nezpochybňované částky **150 000 Kč** již poškozenému nepřiznal další odškodnění, nespočívaly v jeho nedostačující výši, ale v nepřipustně mechanickém způsobu, jakým odvolací soud k této výši dospěl. Výsledně pak v této věci, vedené v prvním stupni před Obvodním soudem pro Prahu 2 pod sp. zn. [REDAKCE] již nebyla poškozenému nad rámec zmíněných 150 000 Kč přiznána žádná další částka (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 10. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3858/2013). Jednalo se přitom o široce medializované trestní stíhání starosty malé obce pro trestné činy porušování povinnosti při správě cizího majetku, zneužívání pravomoci veřejného činitele a zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění, jež sice trvalo „jen“ necelé tři roky a poškozenému hrozil trest do tří let odnětí svobody, trestní stíhání však vyvolalo velmi negativní ohlas v okolí poškozeného, údajná trestná činnost poškozeného byla v médiích prezentována jako mimořádně rozsáhlá, žalobce byl v obci označován za „zloděje“, trestní stíhání vyústilo v manželskou krizi. I zde odpovídá vyšší odškodnění oproti věci žalobce individuálním odlišnostem (zejm. rozsáhlá medializace a obecná známost o trestním stíhání v širokém sociálním okolí poškozeného).

25. Pokud již žalobce mínil poukázat na rozhodnutí dovolacího soudu, jakkoliv se tento soud otázkou samotné výše odškodnění zpravidla nezabývá, odvolacím soudu by se jevil vhodnějším spíše poukaz na věci jím posuzované pod sp. zn. 30 Cdo 2236/2017 či 30 Cdo 1714/2014. V první z nich byl poškozený trestně stíhán bezmála osm let pro trestné činy zpronevěry a podvodu, trestní stíhání jej poznamenalo po stránce „psychické i zdravotní“, zaznamenal útlum v podnikání. Na odškodnění nemajetkové újmy z tohoto titulu obdržel částku **50 000 Kč** (kterou, pravda, i požadoval). Jeho dovolání bylo odmítnuto. V druhé z nich (u zdejšího odvolacího soudu vedeno pod sp. zn. [REDAKCE]) poškozená obdržela zcela shodnou částku, tj. **50 000 Kč**, přičemž byla trestně stíhána šest a čtvrt roku (a z důvodu délky trestního stíhání odškodněna samostatně) pro trestný čin zatajení věci podle § 254 odst. 1, odst. 2 tr. zákona, a po překvalifikování (ve zhruba polovině trestního stíhání) pro trestný čin podvodu podle § 250 odst.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jan Hlavatý.

1, odst. 3 tr. zákona, § 254 odst. 1, odst. 2 trestního zákona, za což jí hrozil trest odnětí svobody na šest měsíců až pět let, resp. na pět až dvanáct let. I její dovolání bylo odmítnuto.

26.S přihlédnutím k výši odškodnění, jež bylo přisouzeno ve shora zmíněných věcech, jakož i vzhledem ke shodám a odlišnostem, jež vykazují s věcí nyní souzenou, je podle odvolacího soudu zcela zřejmé, že odškodnění žalobce částkou ve výši 80 000 Kč nemůže být kvalifikováno jako nepřiměřeně nízké, ale právě naopak jako přiměřené a adekvátní.

27.Proto odvolací soud potvrdil napadený rozsudek v odvolání obou účastníků dotčených meritorních výrocích jako věcně správný (§ 219 o. s. ř.).

28.K odvolací námitce žalobce proti nákladovému výroku napadeného rozsudku odvolací soud konstatuje, že tam obsažené rozhodnutí o nákladech řízení plně odpovídá ustanovení § 142 odst. 2 o. s. ř. a jeho ustálenému judikatornímu výkladu. Předmětem řízení byly dva nároky se samostatným skutkovým základem a shodnou tarifní hodnotou věci ve smyslu ustanovení § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (k tomu viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 12. 2016, sp. zn. 30 Cdo 1435/2015), proto je závěr soudu prvního stupně o rovnodílnosti úspěchu a neúspěchu účastníků závěrem zcela nevyhnutelným. Hypotetické úvahy žalobce o nákladových důsledcích podání samostatných žalob postrádají z pohledu posouzení správnosti napadeného výroku o nákladech řízení právního významu, proto odvolací soud nevidí důvodu se jimi zaobírat. Pro úplnost lze dodat, že paušální náhrada podle vyhlášky č. 254/2015 Sb., ve spojení s § 151 odst. 3 o. s. ř., ve znění účinném od 1. 7. 2015, žalovanému státu – oproti mínění žalobce – přísluší, jak ve své judikatuře dovodili jak Ústavní soud (viz usnesení ze dne 1. 2. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3554/15), tak Nejvyšší soud (z řady rozhodnutí, v nichž dovolací soud vyhlášku č. 254/2015 Sb. ve prospěch státu aplikuje, viz např. rozsudek ze dne 19. 10. 2016, sp. zn. 30 Cdo 4776/2014, bod 40, či usnesení ze dne 30. 5. 2017, sp. zn. 30 Cdo 392/2017). Proto odvolací soud potvrdil napadený rozsudek jako správný i v závislém výroku o nákladech řízení.

29.O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 2 o. s. ř., neboť úvaha o procesně shodném úspěchu a neúspěchu účastníků platí i v odvolacím řízení, v němž žalobce neuspěl s odvoláním proti výroku o zamítnutí další satisfakce v penězích, a žalovaná neuspěla s odvoláním proti výroku o vyhovění žalobě v rozsahu požadované omluvy.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně rozhodujícího v této věci ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení, avšak jen za splnění podmínek dle § 237 o. s. ř., tedy jestliže napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Praha 22. května 2019

JUDr. Vladimír Fučík v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jan Hlavatý.